

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Kanta-Hämeen kiertotalouden tiekartta

Hämeen ilmastovahdin julkistamistilaisuus
21.4.2022

Mistä on kyse?

- Osa Luo Net GOES International –hanketta (toteutus: 8/2019 – 05/2022)
- Syklin tehtävänä laatia Kanta-Hämeelle oma kiertotalouden tiekartta
 - Visio vuoteen 2035
 - Vision saavuttaminen mahdollistaa Kanta-Hämeen alueen siirtymisen kohti vähähiilistä sekä luonnonvarojen kestäväää käyttöä toteuttavaa kiertotaloutta
 - Koostuu viidestä eri teemasta, jotka sisältää tavoitetilat, mittarit ja toimenpiteet
 - Sitran ”Kohti resurssiviisasta kuntaa 2050 - Opas tiekarttatyöskentelyyn”
 - Hyödynnettiin tiekartan toteuttamisessa.
 - [Opas tiekarttatyöskentelyyn](#)
- Tiekartan on tarkoituksena toimia työkaluna paikallisille toimijoilla kohti kiertotaloutta

Työpajat

- Tiekarttatyöpajoja järjestettiin neljä syksyllä 2020
 - 1.9.2020 1.työpaja Riihimäki Teatterihotelli
 - 16.9.2020 HAMK-työpaja (biotalousinsinööri-/kestävän kehityksen opiskelijat)
 - 30.9.2020 OBW-työpaja
 - 17.11.2020 2. työpaja
- Osallistujia yhteensä 121
 - Kanta-Hämeen kaupungit
 - Kunnat
 - Yrityksiä
 - oppilaitokset ja opiskelijat
 - maakunnan viranomaiset
- [Blogikirjoitus](#) syyskuun työpajoista

Arviointiryhmä

- Perustettiin tiekarttatyön tueksi
- Antoi kommentteja ja kehitysehdotuksia tiekartan laadintaan työpajojen tulosten jälkeen
- Kokoontui neljä kertaa
- Kokoonpano koostui kantahämäläisistä kiertotalouden asiantuntijoista

Tavoitteet

1

Kestävä
hyvinvointi

2

Ei
ylikulutusta

3

Ei
ilmasto-
päästöjä

4

Ei
jätettä

Kiertotalouden tiekartan osa-alueet eli Kaistat

Energian tuotanto ja kulutus

- Fossiiliton ja hiilineutraali sähkön- ja lämmöntuotanto.
- Energian säästäminen kotitalouksissa, julkisella sektorilla ja yrityksissä. Energiatohokkuus. Tilatehokkuus.

Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne

- Älykäs, uusiutuvilla polttoaineilla toimiva liikenne.
- Turvallisen, terveellisen ja kestäväen liikumisen mahdollistava yhdyskuntarakenne.

Kulutus ja materiaalikierrot

- Neitseellisten raaka-aineiden kulutus kestäväää ja kierrätysmateriaalien käyttö maksimoitu. Uudelleenkäyttö ja uusiokäyttö otettu huomioon jo suunnittelussa.
- Uudet kulutusmallit kotitalouksissa ja julkisessa taloudessa: tuote-palvelut, yhteisomistaminen ja vuokraus ja lainaus.

Ruuantuotanto ja -kulutus

- Yhden maapallon rajoissa tuotettu ja kulutettu ruoka luo hyvinvointia, terveyttä ja taloudellista kasvua.

Veden käyttö ja luonnonvedet

- Puhtaat luonnonvedet, kestävä vedenkulutus, ravinteiden talteenotto ja kierrätys.

Kestävä hyvinvointi

Ei ylikulutusta

Ei ilmastopäästöjä

Ei jätettä

Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne

Tavoitetilat 2035

- Liikkumistarve on vähentynyt
- Kevyen liikenteen määrä on lisääntynyt
- Hiilineutraali liikennejärjestelmä ja luonnon monimuotoisuutta tukeva yhdyskuntarakenne
- Hiilinielut kasvaneet
- Maaseutu pysyy elävänä

Mittarit

1. [Maakunnan hiilitase](#)
2. [Kulutusapajakauman seuranta ja liikennesuoritteet](#)
3. [Kevyen liikenteen liikenneverkon peittävyys](#)
4. [Väestön maantieteellinen jakauma](#)

TOIMENPITEET

Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne

Tavoitetila: Hiilineutraali liikennejärjestelmä ja luonnon monimuotoisuutta tukeva yhdyskuntarakenne

Tiestöjen ja väylien parantaminen ja rakentaminen

Julkisen liikenteen parantaminen ja hintahelpotus, lisää junaliikennettä

Matkaketju palveluna: Maas-konseptin luominen, yksilöllisten tarpeiden pohjalta

Ydinkeskustat autottomiksi kevyenliikenteen alueiksi, julkinen liikenne minimissä

2022

2028

2035

Biokaasun tuotantokapasiteetin lisääminen, sekä pienet että isot laitokset

Auton lainauksen / vuokrauksen kannustus

Sähkö- ja biokaasutankkausasteiden lisääminen

Sähköautojen latausverkoston kehittäminen

Sähköautojen latauspisteverkoston laajentaminen

Biopolttoaineiden verkoston laajentaminen

Henkilökohtainen seuranta (applikaatiot – vrt Lahti)

Viherrakentaminen, puistoalueita keskustoissa, luonnontilan lisääminen, ekologisten käytävien lisääminen

Toteuttajatahoja:

Kaupungit, kunnat, Hämeen liitto, ELY, tienhoitokunnat, tutkimuslaitokset, yritykset, S-ryhmä

Ruuan tuotanto ja kulutus

Tavoitetilat 2035

- Kanta-Häme on ilmastoneutraali lähi- ja luomuruuan maakunta
- Kanta-Hämeessä on kestävä ruokajärjestelmä, joka on myös kansainvälisesti tunnustettu edelläkävijä
- Ruokaketjun jokaisessa osassa tunnistettu ja minimoitu hävikki palaa kiertoon
- Kestävää ruokajärjestelmää johdetaan tutkimuksella ja koulutuksella tuotetulla laadukkaalla tiedolla

Mittarit

1. [Maatalouden hiilitase](#)
2. [Hävikki](#)
3. Julkisen sektorin luomu- ja lähiruokahankintojen seuranta
4. [Erialaisten viljelytapojen tilastot](#)

Mahdollisia tulevia mittareita:

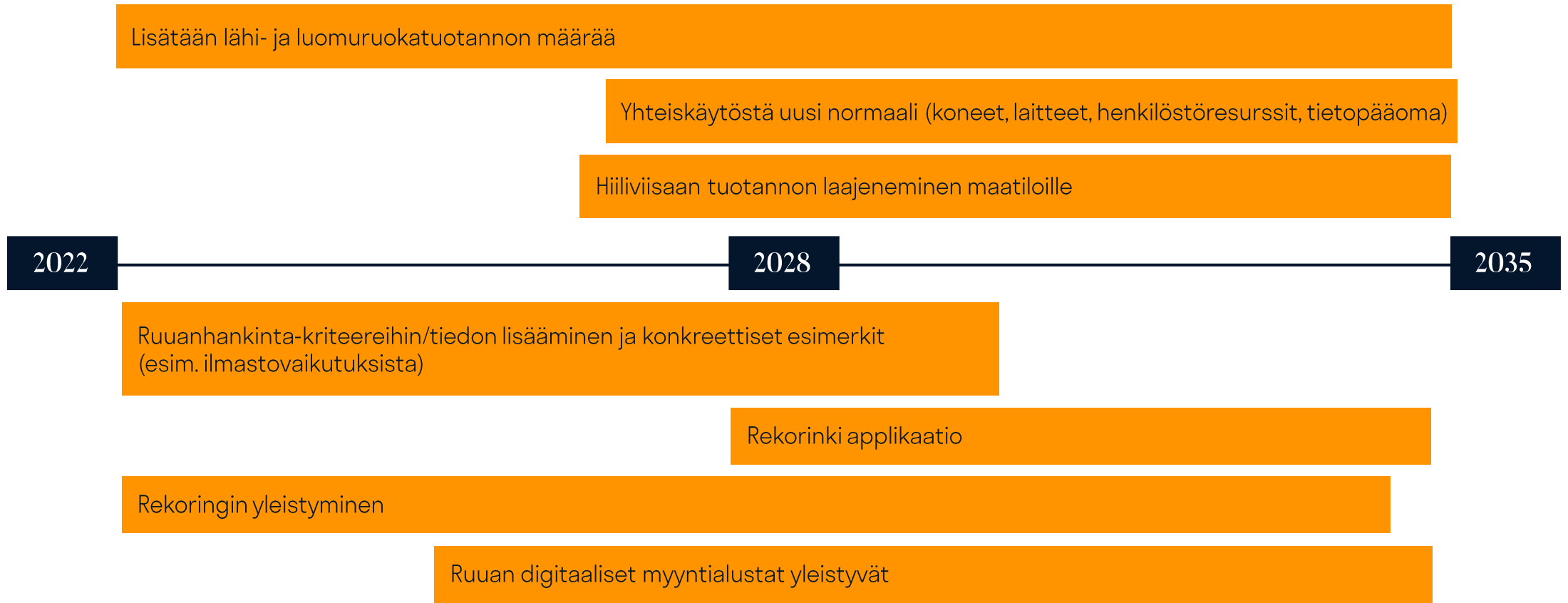
- Hiilensidontaa edistävät toimenpiteet alkutuotannossa
- Tutkimuksen rahoituksen kokonaisuus

TOIMENPITEET

Ruuan tuotanto ja kulutus

Tavoitetila: Kanta-Häme on ilmastoneutraali lähi- ja luomuruuan maakunta

Toteuttajatahoja:

Tuottajat, kaupungit, kunnat, HAMK, LUKE, MTK

Kiertotaloustiekartta ja Hämeen ilmasto-vahti

- Tiekartta liitetään osaksi Hämeen ilmasto-vahtia lähitulevaisuudessa
- Oma toimenpideohjelmansa ilmasto-vahtin rinnalla
- Tiekartan toimenpiteisiin sitoutuminen ilmasto-vahtissa maksutonta

Julkaistu tiekartta

- Sisältää:
 - Viiden eri teeman tavoitteet, mittarit, toimenpiteet
 - Esimerkkejä kantahämäläisistä kiertotalousyrityksistä
 - Asukaskyselyn tulokset omalle kunnalle tärkeistä kiertotalouden toimenpiteistä
 - Kiertotalouden rahoitusmahdollisuudet ja Materiaalitori
- Tiekarttaa esitellään keväällä Hämeen KIERTO – tapahtumissa:
 - 28.4. Frush (työpaja)
 - 3.5. Open Bioeconomy Week – Business Day
 - 13.5 Riihimäen kiertotalousviikko

Kanta-Hämeen kiertotalouden tiekartta

Road map for circular economy in Kanta-Häme

Riku Mustonen

+35850 3212 913
riku.mustonen@sykli.fi
[LinkedIn](#)

SYKLI

Kaartokatu 2
11100 Riihimäki
www.sykli.fi